

Широм планете се 1. децембар обиљежава као Свјетски дан борбе против сиде, почевши од 1989. године. Црвена врпца, као симбол те борбе и солидарности са обољелима, је установљена 1991, а 1996. године је почео са радом глобални програм за борбу против сиде под окриљем Уједињених нација (UNAIDS)

Током 2013године на глобалном плану је забиљежено 2,1 милион случајева заразе, од чега 240.000 дјецe млађе од 15 година.

Adults and children estimated to be living with HIV | 2013

Total: 35.0 million [33.2 million – 37.2 million]

Source: UNAIDS

СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА
 СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА СИДА

**ЗАРАЖЕНИХ
 ТРЕНУТНО**

35.000.000

СВАКИХ 8 СЕКУНДИ ЈЕДНА ОСОБА У СВИЈЕТУ СЕ ЗАРАЗИ СА ХИВ – ОМ

Еколошко-биолошка секција ОШ „Бранко Радичевић“ Бања Лука

ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ
 ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ ХИВ

Сида је болест која представља последњи стадијум инфекције вирусом хумане имунодефицијенције (ХИВ) и дефинисана је као скуп симптома и инфекција који резултују слабљењем и уништавањем имуног система. Организам губи способност да се брани од било које друге болести или инфекције

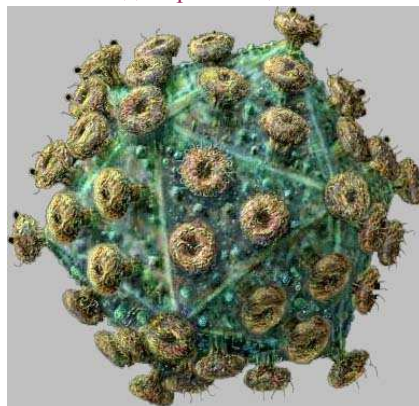
Знате ли шта је ХИВ ?

ХИВ је вирус хумане имунодефицијенције, назив је настао од скраћенице енглеског назива "Human Immunodeficiency Virus".

Х – *Human* значи људски: јер узрокује болест након уласка у људски организам;

И – *Immunodeficiency* значи слабост и неспособност одбрамбеног система организма који се бори против различитих болести;

В – *Virus*: узрочник болести је вирус, чија је главна карактеристика да се не може самостално размножавати, тј. за размножавање искоришћава материјал и енергију ћелије коју напада.

ХИВ и СИДА се преноси путем директног контакта са инфицираном тјелесном течности. Постоји неколико уобичајених начина да се инфицирају људи:

- Сексуални контакт путем вагиналног, оралног или аналног секса
- Дијељење игле са зараженим појединцем. Ријетко, ово може укључити и тетоваже - *Piercings*
- Трансфузијом крви или случајно излагање заражене крви
- Пренос мајке на дијете током трудноће или током порођаја. Дојење, у неким случајевима, може довести до ХИВ инфекције.

Превенција

Пошто се вирус најчешће преноси сексуалним путем, најбоље је током сексуалног чина користити презерватив или апстинирати, као и бити обазрив приликом избора сексуалног партнера. До заразе често долази и код наркомана који користе исту иглу за узимање дроге, па им се препоручује коришћење нове стерилне игле приликом сваког новог убода. Током трудноће, порођаја или дојења постоји ризик од 15–30% за пренос ХИВ-а са мајке на дијете.

Не постоји ефикасна вакцинација против ХИВ-а, превентивни напори су прије свега усмјерени на едукацију становништва о начину ширења вируса и мјерама које се могу предузети како до инфекције не би дошло

У Берлину је 2008. забиљежен случај пацијента који је излечен од сиде. Он је боловао од леукемије и трансплантиране су му матичне ћелије коштане сржи особе која је генетички имуна на вирус ХИВ-а (захваљујући мутацији познатој као CCR5 коју има око 3% Европљана). Овај случај је подстакао даља истраживања у области генетичке терапије пацијената са сидом.

ХИВ се НЕ преноси уобичајеним социјалним контактом, ваздухом, храном, водом, инсектима.

Безопасно је :

- Руковање, додиривање, грљење, разговор, боравак у истом радно простору или дому с особом која је заражена ХИВ-ом.
- Сједење поред особе заражене ХИВ-ом
- Коришћење прибора за јело, тањира, виљушке, кашика, чаша (иако се тиме могу пренијети неке друге заразне болести)
- Употреба пешкира и постелине
- Коришћење базена, купки, заходских шкољки, справа у теретани, телефона
- Додиривати предмете као што су новац, кваке, ручке у аутобусима, трамвајима, возовима.
- Ако ХИВ-ом заражена особа у близини Вас шмрца, закашље, дише изблиза, смије се, плаче, кихне или вас пољуби.
- Убод инсекта, крпеља, ваши.

